

Voordat je gaat wandelen...

Inleiding

De OV-stapper Hollandse Biesbosch loopt van bushalte Slangenburg in de wijk Sterrenburg (Dordrecht) naar station Dordrecht Stadspolders. Diepe polders, hoge dijken en rivieren die traag door oneindig laagland gaan. Hollander kan het niet. Polderland, oude getijdgeulen, nieuw aangeplant bos, grienden, water en zeedijken zijn ingrediënten van deze wandeling. Indien je wilt genieten van het uitzicht op de Merwede, kies dan een periode waarin het riet nog niet of niet meer manshoog is.

Routebeschrijving

De beschrijving van de route is in kleinere stukken opgedeeld. De tekst van de routebeschrijving wordt afgewisseld met achtergrondinformatie over bezienswaardigheden, cultuurhistorie, natuur en landschap. Deze informatie is blauw gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers bij de tekst vind je terug op het kaartje.

Markering van de route

De route volgt een deel van de het Floris V-pad (LAW 1-3, Amsterdam – Bergen op Zoom, 245 km) en is gemarkeerd met het wit-rode teken van de LAW's. De aftakroute van het Floris V-pad is ook gemarkeerd (1,5 km). In de beschrijving van de wandeltocht wordt de markering als volgt weergegeven:

 Dit deel van de route behoort tot het Floris V-pad (16,3 km)

LET OP: in de maanden november t/m februari is deze route lastig te lopen ivm hoge waterstanden van de Nieuwe Merwede. Ook de alternatieve route via het fietspad, zie **, staat dan vaak onder water.

Horeca onderweg

In het centrum van Dordrecht en bij station Dordrecht Stadspolders bevinden zich meerdere horecagelegenheden. Op de route vind je verder nog de volgende eetgelegenheden:

(na 3 km) Paviljoen de Viersprong. Noorder Elsweg 6A, Dordrecht. Tel: 078 6165746. Geopend wo t/m zo vanaf 12 uur, ma en di gesloten.

(na 5,7 km) Theetuin De Griendheuvel, Nieuwe Merwedeweg 2, Dordrecht. Open van mei t/m okt op do t/m zo van 11.00 -17.00. Bij slecht weer gesloten.

(na 11,8 km) Huiskamercafé Fluitekruid, Zeedijk 30, Dordrecht. Tel: 078 6213482. Open van 09:30 tot 17:30 uur. Di en zo gesloten.

Busreis heen

Vanaf de bushalte Centraal Station Dordrecht vertrekt er meerdere keren per uur een bus (buslijn 5 en 7) richting Sterrenburg. Uitstappen op het eindpunt, bushalte Slangenburg. Plan je reis voor vertrek op 9292.nl.

Treinreis terug

Volgens de dienstregeling 2024 vertrekt vanaf station Dordrecht Stadspolders van ma t/m za 4x per uur een

trein richting Dordrecht, op zondag 2x per uur (.00 en .30). Ook richting Sliedrecht vertrekt er 4x per uur een trein maar zondag 2x per uur (.15 en .45). Meer informatie over het openbaar vervoer vind je op ns.nl.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door zo'n 900 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Kijk op: www.wandelnet.nl.

Meldpunt Wandelen

Markering weg? Blokkade op de route? Meld het ons! www.meldpuntroutes.nl

Beschrijving van de Wandeltocht

1. Hollands oudste stad

Dordrecht ligt aan de oevers van de Oude Maas, Beneden Merwede en Noord. Deze unieke ligging verklaart het vroege succes van de stad als handelsmetropool. Al in de 12e eeuw werd handel gedreven met Engeland, Vlaanderen en Duitsland. Dordrecht was tot de 16e eeuw de belangrijkste en machtigste havenstad van Holland. Daarna werd de stad overvleugeld door Amsterdam en later Rotterdam.

De zeehandel werd belangrijker en Dordrecht had een gebrekkige toegang tot zee. Toen in de 19e eeuw de Nieuwe Waterweg werd aangelegd was het met de betekenis van Dordrecht als zeehaven grotendeels gedaan. Wel werd de haven een knooppunt voor de binnenscheepvaart. Ondanks de kaalslag en weinig aantrekkelijke nieuwbouw op enkele plaatsen is een bezoek aan de stad aan te bevelen. Vooral de havenbuurt en de waterkant symboliseren het voorname verleden. De Grote Kerk en de Groothoofdspoort markeren het oude centrum en de laatste biedt een weids zicht op de rivieren en de havens. Daartussen vindt je veel herenhuizen, hofjes, musea en patriciërswohnungen.

 Na het uitstappen bij halte Slangenburg loop je rechtsaf tussen de winkels (Jumbo) en de Ontmoetingskerk door. Je komt uit bij water en volgt het asfaltpad naar links, met het water aan de rechterhand. Zijwegen/bruggen negeren. Net voor de dijk de brug over en gelijk linksaf, benedendijks asfaltfietspad. Aan het einde van het pad kom je op de dijk uit. Eenmaal boven rechtsaf, trap naar beneden. Bij wandelknooppunt 67 ga je rechtdoor door parklaan. Op splitsing rechts aanhouden. Het pad gaat met een bocht naar rechts, en vervolgens met een bocht naar links. Bruggetje over, blijf het pad volgen. Aan het einde van het pad ga je rechtsaf. Weg oversteken en direct rechtsaf, wandelpad. Na 600m linksaf, wandelpad. Bij kruising met fietspad rechtsaf en direct links aanhouden, wandelpad naast fietspad. Dijk via trap oversteken en rechtdoor, onverhard pad. Bij kp84

rechtsaf, bospad. Bij wandelknooppunt 27 kom je op het Floris V-pad. Je volgt de wit-rode markering rechtdoor.

2. Polder de Biesbosch

Oorspronkelijk was de Zeedijk de zuidgrens van het Dordtse eiland. De polder ontstond pas nadat de Nieuwe Merwede tussen 1850 en 1886 gegraven en bedijkt was. Er waren op dat moment al diverse kleine poldertjes in het gebied, maar de kades waren laag, zodat ze bij stormvloed steeds onder water liepen. De pachters hadden hun woning op een heuvel staan, buitendijks tegen het kadelichaam aan. In de niet ontgonnen gebieden waren ook heuveltjes, meestal met een boerderij erop. Ze zijn nog steeds aanwezig. In 1924 werd begonnen met de indijking van Dordrechts grootste polder, twee jaar later was de klus geklaard. Het landschap in de polder is open en wordt alleen begrensd door de hoge dijken. De vroegere getijdengeulen (ook 'killen' of 'elzen' genoemd) zijn nog goed te herkennen, onder andere bij De Viersprong. In 1989 is Staatsbosbeheer hier begonnen met de aanleg van een groot bos rondom het natuurbad.

 Je loopt door tot een gemaalkast. Hier ga je linksaf een graspad op. Na 200 meter ga je rechtsaf het fietspad op. Je loopt over een brug. Steek bij Y-14718 een weg over (links naar café De Viersprong, 300 m) en ga rechtdoor langs een slagboom. Je steekt een brug over. Circa 400 meter na de brug steek je op een onduidelijke kruising de weg over en gaat vervolgens schuin linksaf, een onverhard pad op. Aan het eind rechtsaf en 100 meter verder aan het eind linksaf, een graspad langs een breed water. Voor boerderij De Zwaan ga je rechtsaf, een asfaltweg (Oude Veerweg) op. Na circa 200 meter op een fietspad linksaf. Dit pad langs een sloot tot het einde volgen en de Zwanenplaatweg oversteken.

3. Dordtse Biesbosch

Achter de dijken ligt het niet toegankelijke natuurgebied de Dordtse Biesbosch. De oevers van het gebied worden tegen de sterke stroming in de Merwede beschermd door basaltblokken. In de 700 ha treft men rietland, kleine krekken en wilgenbos aan. Er verblijven in de nazomer veel lepelaars en steltlopers. Het gebied is in beheer bij Vogelbescherming Nederland.

 Na het oversteken van de Zwanenplaatweg blijf je het fietspad volgen. Dit komt uit op een weg die onderlangs de dijk loopt (Nieuwe Merwedeweg); ga hier linksaf. Bij een groen bordje 'Natuurpad Zuidhaven' ga je rechts de dijk op, Zuidhaven. Vervolgens loop je langs een jachthaventje over een parkeerplaats. Aan het eind, bij het begin van een fietspad, ga je rechtsaf een smal voetpad op langs het haventje. **** (Wil je vanaf dit punt niet over het onverharde pad door de grienden wandelen omdat het pad te modderig is, dan kun je ook circa 3 km lang het fietspad blijven volgen. Zie de onderbroken lijn op de kaart. Je mist dan wel de grienden en het fraaie uitzicht op de Nieuwe Merwede).**

 Het smalle pad langs het haventje buigt naar links en daarna ga je over twee vlonders. Je volgt het pad rechts om het water heen. Net voordat je weer op het

fietspad komt, ga je rechtsaf een onverhard pad op. Uiteindelijk komt het pad weer uit op het fietspad (wandelknooppunt 37). Je gaat rechtsaf en volgt het fietspad circa 400 meter tot bij wandelknooppunt 36.

Opgelet: Je volgt het pad circa 2,5 km door het griendengebied waar het hoge riet het volgen van de markering soms moeilijk maakt. Als je ervoor zorgt dat je het fietspad links houdt en de rivier de Nieuwe Merwede rechts, dan loop je in de goede richting. Op splitsingen staat de richting met markering aangegeven.

 Hou rechts aan (kp36->98). Na ca. 400 meter aan eind rechtsaf. Blijf rechtdoor lopen, tot je na ca. 700 meter aan het einde van het pad bij een bankje komt. Hier ga je rechtsaf. Loop door tot het einde, hier linksaf. Je loopt over een bruggetje. Ga met de bocht mee naar rechts. Na ca. 200 m ga je rechtsaf richting de Nieuwe Merwede. Pad in bocht naar links volgen, je loopt even langs de Nieuwe Merwede. Vervolgens voor de kreek pad in bocht naar links volgen.

 Na ca. 60 m de kreek naar rechts via een dam oversteken en kreek naar rechts volgen. Op splitsing links aanhouden (dus niet het pad vlak langs de Nieuwe Merwede.) Aan het eind linksaf en direct weer rechtsaf.

4. Schorren langs de Nieuwe Merwede

Langs de Nieuwe Merwede ligt een strook buitendijkse gronden. Ondanks de nabijheid van de Merwede gaat het voetpad door hoge, dichte vegetatie. De buitendijkse strook is bijzonder nat en wordt doorsneden door vele kleine geulen. Het pad leidt door enkele nog onderhouden grienden, wilgenbos, riet en nat grasland. Ook passeer je enkele rivierduintjes. Na de afsluiting van het Haringvliet is de Biesbosch op weg naar een nieuw natuurlijk evenwicht. De beperkt aanwezige getijdenbeweging, zeker in de Hollandse Biesbosch, zorgt voor een speciale flora. Karakteristieke planten als bies, riet en lisdodde hebben plaats moeten maken voor grote velden wilgenroosjes, kattenstaart, fluitenkruid en springkruid. Het meest opvallend is de spindotter, die in april/mei hele gebieden geel kleurt. De spindotter komt nergens anders ter wereld voor. In de loop van mei verandert het geel in het wit van de bittere veldkers.

 Je komt tenslotte bij een haventje (Oosthaven) weer uit op het fietspad (Wandelknooppunt 34) en ga rechtsaf. Na circa 100 meter rechts aanhouden en volg het fietspad rechts onderaan een dijk tot aan de Zeedijk. Rechts aanhoudend volg je het fietspad onderlangs de Zeedijk. Aan het eind (bij Kop van 't Land) linksaf een voorrangsweg op, Provincialeweg, en vrijwel direct weer rechts bij Y-13775/1 richting Sliedrecht, Zeedijk.

Biesbosch Museum Eiland

Je kunt bij Kop van 't Land met het veer de Nieuwe Merwede oversteken en een bezoek brengen aan het vernieuwde Biesboschmuseum (Hilweg 2, reken op circa 45 minuten lopen). De cultuurhistorie van de Biesbosch wordt hier uitvoerig in beeld gebracht.

 Na ca. 300 meter ga je bij de Ottersluis rechtdoor. Na ca. 75 meter houd je rechts aan, het pad onderaan

de dijk volgen. Na ca. 1,4 km gaat dit pad de dijk op. Hier rechts aanhouden, pad onderaan de dijk volgen. Na ca. 300 meter wordt dit pad onverhard. Aan het einde ga je linksaf de dijk op. Bij Y-43777 rechtdoor richting spoorbaan (je verlaat hier het Floris V-pad dat rechtsaf over een brug gaat).

 Onder de spoorbaan door en even verder linksaf met de trappen naar beneden. Je volgt een voetpad evenwijdig aan het spoor en blijft steeds rechtdoor gaan. Verkeersweg oversteken en pad vervolgen. Na ca. 800 meter ga je voor de verkeersweg rechtsaf. Bij de rotonde steek je de verkeersweg over via het zebrapad. Je gaat direct linksaf. Voor de spoorbaan ga je rechtsaf het fietspad op. Aan het einde van het fietspad kom je bij station Dordrecht Stadspolders.

Alle gegevens in deze folder gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze OV-stapper werden met de grootste mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Stichting Wandelnet aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.

(Uitgifte 28-01-2025)